

BAREM – OBLIGAȚII – 2/2019

Nume, prenume _____ / An, grupă _____

I. Grile (fiecare grilă valorează 0,35 p.):

1. Un creditor: niciun răspuns

- a) poate exercita, pe cale oblică, acțiunea în tăgada paternității a debitorului său, dacă, prin dispariția legăturii de filiație și a obligației de întreținere, sumele de bani, pe care debitorul le cheltuia cu întreținerea copilului, vor fi folosite pentru realizarea creanței;
- b) care exercită, pe cale oblică, o acțiune a debitorului său, va fi preferat, față de ceilalți creditori ai aceluiași debitor, dacă dorește să utilizeze valoarea integrată în patrimoniul debitorului, ca efect al căii oblice;
- c) nu poate exercita, pe cale oblică, dreptul de opțiune succesorală a debitorului său, deoarece acest drept este strâns legat de persoana datornicului;

2. Acțiunea pauliană: c)

- a) este supusă unui termen de decădere de 1 an, care începe să curgă din momentul în care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce i-a fost cauzat de actul fraudulos;
- b) presupune că terțul dobânditor al bunului nu poate, nici într-un caz, să păstreze bunul ce i-a fost transmis prin actul fraudulos, hotărârea de admitere a acțiunii ducând la indisponibilizarea bunului până la încetarea executării silite;
- c) poate fi formulată și pentru revocarea unei plăți prin care se execută un contract cu titlu oneros;

3. Debitorul: a), b)

- a) atunci când este pus în întârziere prin notificare scrisă și i se oferă un termen de executare, poate fi ținut la plata de daune-interese, chiar înainte de expirarea termenului suplimentar de executare;
- b) este de drept în întârziere, dacă nu execută o obligație pecuniară pe care și-a asumat-o în cursul activității sale profesionale;
- c) îl poate pune în întârziere pe creditor, atunci când acesta din urmă refuză nejustificat plata, însă, deși creditorul este în întârziere, debitorul va suporta riscul pieririi fortuite a bunului, într-un contract translativ de proprietate;

4. Compensația: c)

- a) duce la stingerea obligațiilor reciproce, însă doar dacă acestea au aceeași sursă, ea neputând opera dacă o obligație își are izvorul într-un delict neintenționat, iar cealaltă este generată de un contract;
- b) atunci când este legală, operează chiar dacă lipsește fungibilitatea, dar este prezentă reciprocitatea (e.g., A îi datorează lui B un autoturism, iar B îi datorează lui A un animal);
- c) duce la stingerea obligațiilor reciproce până la concurența celei mai mici, nu până la concurența celei mai mari;

5. O persoană: c)

- a) care, aflată în stare de necesitate, distruge bunul altuia pentru a-și salva propriul bun, va plăti valoarea bunului distrus, indiferent de cât valora bunul propriu, deoarece despăgubirile sunt guvernate de regula reparării integrale;
- b) având vârsta de 10 ani niciodată nu poate fi ținută la plata de despăgubiri, în temeiul răspunderii delictuale pentru fapta proprie și subiectivă, întrucât este protejată de o prezumție legală și absolută de lipsă a discernământului, dar victima ar putea obține daune-interese de la părintele minorului-autor al delictului;

c) care este victimă a unui minor-prepus, poate opta între răspunderea părintelui pentru fapta minorului și răspunderea comitentului pentru prepus, în măsura în care părintele are, simultan, calitatea de comitent;

6. A este creditorul lui B în virtutea unui contract de împrumut. Sumele de bani îi sunt necesare lui B în vederea amenajării biroului său de avocatură. În vederea restituirii datoriei, B a garantat cu o ipotecă asupra unui bun. Pentru realizarea creanței sale: c – art. 2324, 2478

a) A va putea urmări orice bunuri aparținând lui B, în virtutea garanției generale a creditorilor;

b) A va putea urmări și bunurile proprii ale lui B, după epuizarea bunurilor afectate exercitării profesiei de avocat;

c) A va putea urmări celelalte bunuri afectate profesiei lui B numai dacă ipoteca este imobiliară dar bunul ipotecat nu satisface creanța și a fost urmărit.

7. Promisiunea de a contracta: a), c)

a) este solemnă atunci când proiectează o donație imobiliară și consensuală dacă vizează o vânzare imobiliară, dar instanța poate pronunța o hotărâre care să țină loc de contract doar atunci când este neexecutată o promisiune de vânzare;

b) cuprinde o clauză de inalienabilitate subînțeleasă, iar dacă proprietarul contractant în cadrul promisiunii vinde bunul unui terț cumpărător, vânzarea va fi lovită de o nulitate absolută, pe care o poate invoca celălalt contractant din cadrul promisiunii;

c) atunci când ia forma unei promisiuni unilaterale de vânzare, poate fi un contract sinalagmatic;

8. Rezilierea: a)

a) poate fi invocată, atunci când nu este executată, în mod repetat, o obligație cu executare succesivă, deși neexecutarea este de mică însemnătate, iar debitorul se află de drept în întârziere, nefiind necesar ca el să fie pus în întârziere de creditor;

b) spre deosebire de rezoluțiune, poate să fie doar judiciară sau unilaterală, nu și convențională, deoarece un pact comisoriu poate stabili că doar rezoluțiunea intervine de plin drept, în caz de neexecutare contractuală;

c) poate fi cumulată cu răspunderea contractuală, dar nu și cu executarea în natură, însă nu poate să fie precedată de excepția de neexecutare;

9. Imposibilitatea fortuită de executare: a), c)

a) nu poate fi invocată de debitorul căruia îi aparține o obligație ce are ca obiect bunuri de gen, chiar dacă acele bunuri au fost distruse de un terț, iar fapta terțului reunește trăsăturile forței majore;

b) se impune dovedită de creditorul obligației imposibil de executat, atunci când acesta pretinde că debitorul nu este liberat și obligația nu este stinsă;

c) nu poate fi invocată în ipoteza obligațiilor pecuniare, astfel încât să ducă la stingerea lor;

10. Dreptul unei părți de a denunța în mod unilateral contractul: c)

a) este în toate cazurile cu titlu oneros atunci când contractul denunțat este cu titlu oneros;

b) în cazul contractelor cu executare *uno actu* nu poate fi recunoscut decât dacă obligațiile nu au fost executate, orice clauză contrară fiind considerată nescrisă.

c) este recunoscut, chiar și în lipsă de stipulație contractuală, atunci când contractul cu executare reciprocă este încheiat pe durată nedeterminată;

11. Pactul de preferință: c)

a) naște un drept de opțiune în favoarea beneficiarului, care poate să-l exercite în sensul acceptării contractului final, situație în care acel contract final se încheie automat, nefiind necesară o hotărâre judecătorească, care să țină loc de contract;

b) neconstituit pe un durată unui termen cert, îi transferă moștenitorului preemptorului dreptul celui din urmă, în măsura în care preemptorul nu-și exercită dreptul anterior decesului;

c) îi permite proprietarului, parte în pact, să-i vândă unui terț-cumpărător bunul vizat de pact, dar dreptul cumpărătorului o să fie supus unei condiții suspensive;

12. Plata: b)

a) poate fi dovedită prin orice mijloc de probă, ceea ce o deosebește de remiterea de datorie, cea din urmă putând fi o donație indirectă, așa încât se impune probată prin înscrisuri, la fel ca orice alt contract;

b) este portabilă în cazul obligațiilor pecuniare, dar se poate stipula că va fi cherabilă;

c) se impune restituită, dacă, din eroare, debitorul și-a executat o obligație naturală;

13. Răspunderea contractuală: c)

a) nu se angajează în sarcina debitorului, atunci când se nasc prejudicii, pe care creditorul le putea evita cu o maximă diligență;

b) implică o prezumție de culpă, dedusă din neexecutarea contractuală, însă prejudiciul trebuie dovedit întotdeauna, creditorul nefiind scutit, în nicio situație, de proba acestuia;

c) nu poate fi exclusă printr-o clauză contractuală, atunci când neexecutarea are la bază o intenție, iar prejudiciul este patrimonial, și, în plus, atunci când neexecutarea este intenționată se repară inclusiv prejudicii imprevizibile;

14. Punerea în întârziere a debitorului: a)

a) nu este necesară atunci când nu se execută o obligație asumată de un debitor profesionist, și nici când se solicită daune-moratorii pentru executarea întârziată a unei obligații de a plăti o sumă de bani;

b) este necesară, dacă nu este executată o obligație de a nu face, dar nu este necesară în cazul obligațiilor născute de delict;

c) presupune oferirea unui termen suplimentar de executare și până la împlinirea sa, creditorul poate invoca excepția de neexecutare, dar nu poate obține daune-interese;

15. A și B încheie o locațiune. A este locator, iar B este locatar. Cei doi stabilesc o chirie în quantum de 800 euro/lună. B și C încheie o sublocațiune. C este sublocatar. Chiria datorată de C este în valoare de 500 euro/lună. Într-o asemenea ipoteză: c)

a) sublocatarul C are o acțiune directă împotriva locatorului A;

b) locatorul A are o acțiune directă împotriva lui C și poate obține cei 800 euro/lună de la cel din urmă, în măsura în care suma nu îi este plătită de locatarul B;

c) presupunând că A are un creditor X, acesta din urmă ar putea exercita, pe cale oblică, acțiunea directă a lui A împotriva sublocatarului C;

16. Acceptarea: a)

a) unei oferte produce efecte din clipa în care ajunge la ofertant, chiar dacă acesta nu ia cunoștință de acceptare, întrucât este internat în spital, din pricina unei boli grave;

b) unei oferte, adresată de ofertant prin telefon, poate să intervină, din partea destinatarului, într-un termen rezonabil și contractul o să se încheie;

c) devine caducă, în caz de deces al ofertantului, dar numai excepțional, atunci când caducitatea este impusă de natura afacerii;

17. Stipulația pentru altul: niciun răspuns

a) cuprinsă într-o vânzare, nu-i permite cumpărătorului-promitent să-i opună terțului beneficiar excepția de neexecutare a contractului, dacă vânzătorul-stipulant nu-și execută obligația de predare a bunului, față de cumpărătorul-promitent;

b) permite ca beneficiarul să fie determinat sau nedeterminat, la momentul încheierii stipulației, cât timp acel beneficiar este existent, în clipa în care promitentul trebuie să-și execute obligația;

c) îi permite beneficiarului să ceară direct de la promitent executarea obligației, deși beneficiarul este terț față de stipulație și stipulația este o excepție de la opozabilitatea efectelor contractului;

18. În cazul cesiunii de creanță: c)

a) cedatul poate să plătească cesionarului care și-a înscris cesiunea în AEGRM, cu prioritate față de cesionarul subsecvent care l-a somat primul să plătească și va fi astfel liberat de obligația sa;

b) nu este posibil ca o creanță pecuniară să fie cedată parțial, deoarece ar fi încălcată regula indivizibilității plății, cedatul trebuind să-i plătească, în parte, cedentului și, în parte, cesionarului;

c) opozabilitatea acesteia față de fideiutor presupune aceleași formalități ca și opozabilitatea față de debitorul cedat;

19. Excepția de neexecutare a contractului: b), c)

a) poate fi invocată de cumpărător sau de donatar, în măsura în care vânzătorul sau donatorul nu-și execută obligația de predare bunului;

b) nu poate fi invocată de depozitar, parte într-un depozit gratuit, chiar dacă, pe durata depozitului, se nasc obligații în sarcina deponentului, pe care acesta refuză să le execute față de depozitar;

c) potrivit Codului civil, are un domeniu de aplicare limitat la contracte sinlagamatică și presupune o neexecutare însemnată;

20. Novația: c)

a) prin schimbarea debitorului este o preluare de datorie, deoarece, în ambele situații, debitorul inițial este înlocuit de un debitor nou și are loc numai un transfer de datorie, nu și o stingere a unei obligații;

b) presupune, uneori, prezumția intenției de a nova, nefiind necesar ca acea intenție să fie clară și neîndoielnică;

c) în principiu, generează stingerea ipotecii, care însoțea creanța inițială.

II. Speța (2 p.)

A este proprietarul a două imobile ("imobilul 1" și "imobilul 2") de a căror administrare se ocupă B. La un moment dat, A se decide să vândă imobilul 1. În acest scop, îl roagă pe B să pregătească actele pentru a-l împuternici pe B să efectueze el însuși vânzarea. Ca urmare a demersurilor lui B, A este invitat la un birou notarial unde semnează o procură autentică prin care îl mandatează pe B să vândă imobilul 2 la prețul pe care îl va considera oportun. La aproximativ o săptămână, B perfectează o vânzare în favoarea lui C a imobilului 2. După ce reține comisionul convenit cu A din vânzarea realizată (3%), B îi virează lui A prețul primit. A, surprins de prețul foarte ridicat, constată că s-a realizat vânzarea imobilului 2 care este de două ori mai valoros decât imobilul 1. Ii cere lui B să remedieze situația. B îi spune că nu mai e nimic de făcut. După aproximativ 6 luni, A solicită instanței să dispună anularea procurii pentru vicii de consimțământ și să dispună și anularea actului încheiat în baza procurii pentru considerentul că ceea ce este nul nu poate produce efecte juridice. În instanță, A probează într-adevăr, că intenția sa a fost aceea de a vinde imobilul 1 și nu imobilul 2. C solicită să se respingă acțiunea pentru că a fost de bună-credință la data vânzării când notarul însuși i-a confirmat că procura este validă și când extrasul CF proba că mandantul este proprietarul imobilului. Totodată, C solicită ca, în cazul în care se va admite acțiunea lui A, să fie obligat acesta la plata de despăgubiri egale cu sporul de valoare înregistrat de imobil ca urmare a renovării acestuia, renovare realizată în ultimele 3 luni.

În ordinea enumerării, sunteți rugați să: **a)** calificați situația juridică din speță; **b)** calificați potențiala răspundere a lui B atât față de A cât și față de C și exprimați un punct de vedere în această privință (*i.e.* dacă este responsabil față de vreuna din părți); **c)** care este raportul dintre reprezentare și contractul de vânzare încheiat cu C ?; **d)** să sintetizați soluția speței.

Barem: a) Discuții pe marginea unui mandat aparent [art. 1309 alin. (2)]. Discuții cu privire la incidența separației dintre raportul intern și cel extern generat de reprezentare. Reprezentatul A, prin aceea că l-a mandat pe B să vândă imobilul 2, l-a determinat pe C să creadă că exista puterea de reprezentare. Discuții cu privire la validitatea mandatului. Eventuala eroare a lui A asupra identității bunului este scuzabilă?

b) Răspunderea contractuală este aspectul potențial, în ambele cazuri, presupunând că ambele contracte sunt valide. Eventual, dacă mandatul nu este valid, răspunderea lui B față de A o să fie delictuală.

c) Un eventual mandat aparent, așa încât A nu se poate prevala, față de C, de lipsa puterii de reprezentare. d) Sinteza celor de mai sus.